МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ "КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО"

Факультет прикладної математики Кафедра програмного забезпечення комп'ютерних систем

Лабораторна робота № 3

з дисципліни "Бази даних"

Виконав	Перевірив
студент II курсу	"" 20 p.
групи КП-93	викладач
Катрич Владислав Сергійович (прізвище, ім'я, по	Петрашенко Андрій Васильович
батькові)	(прізвище, ім'я, по батькові)

Варіант № 1

Київ 2020

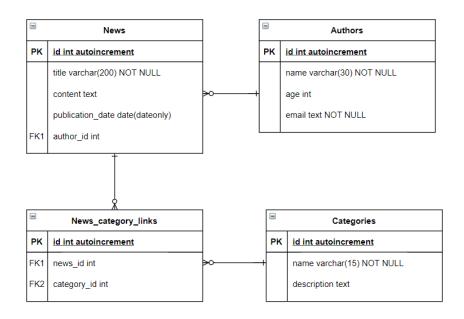
Завдання роботи полягає у наступному:

- 1. Перетворити модуль "Модель" з шаблону MVC лабораторної роботи №2 у вигляд об'єктно-реляційної проекції (ORM).
- 2. Створити та проаналізувати різні типи індексів у PostgreSQL.
- 3. Розробити тригер бази даних PostgreSQL.

URL репозиторій з вихідним кодом:

https://github.com/Decvai/Database_kpi/tree/master/lab3

№1) Схема бази даних у вигляді таблиць:

Відповідні класи ORM:

Author:

```
Author.init(

id: {

id: {

type: DataTypes.INTEGER,

primaryKey: true,

autoIncrement: true,

},

name: {

type: DataTypes.STRING(30),

allowNull: false,

},

age: DataTypes.INTEGER,

email: {

type: DataTypes.STRING(50),

allowNull: false,

},

modelName: 'Author',

tableName: 'authors',

timestamps: false,

sequelize,

}

}
```

News:

Category:

CategoryNewsLinks:

Приклади запитів у вигляді ORM:

```
class Author extends Model {
    async create(item) {
    await Author.create(item);
    }
    async delete(itemId) {
    await Author.destroy({-where: { id: itemId } });
    }
    async update(updatedItem, itemId) {
    await Author.update(updatedItem, { where: { id: itemId } });
    await Author.update(updatedItem, { where: { id: itemId } });
};
```

```
Enter command: create
Enter table name: categories
Enter name: Politics
Enter description: Very interestiing topic
Executing (default): INSERT INTO "categories" ("id","name","description") VALUES (DEFAULT,$1,$2) RETURNING "id","name","description";
```

№2) (*Btree*, *Hash*)

Команди створення індексів:

```
CREATE INDEX emailIndex on authors using hash(email)

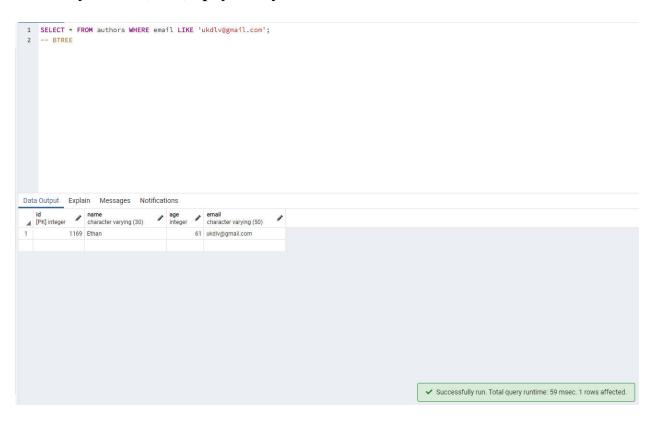
CREATE INDEX nameIndex on authors(name)
```

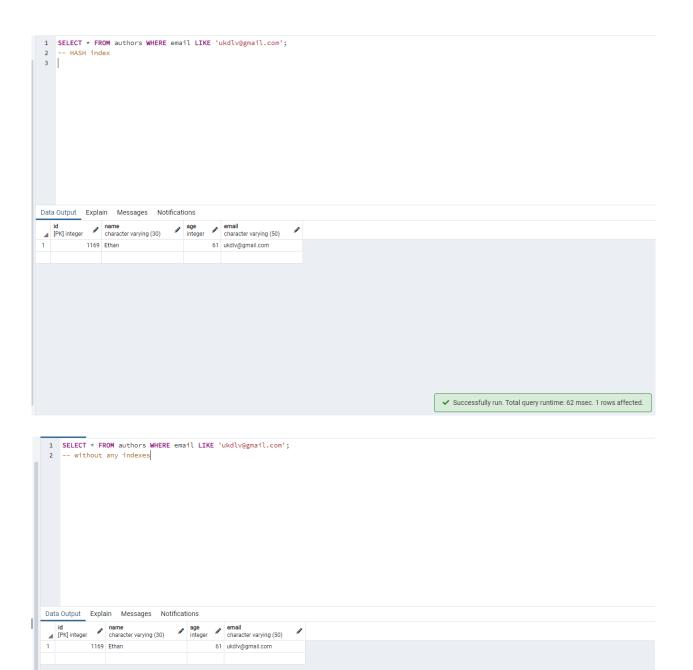
SQL тексти:

```
CREATE INDEX emailindex
ON public.authors USING hash
(email COLLATE pg_catalog."default")
TABLESPACE pg_default;

CREATE INDEX nameindex
ON public.authors USING btree
(name COLLATE pg_catalog."default" ASC NULLS LAST)
TABLESPACE pg_default;
```

Результати, час, аргументування:

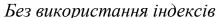

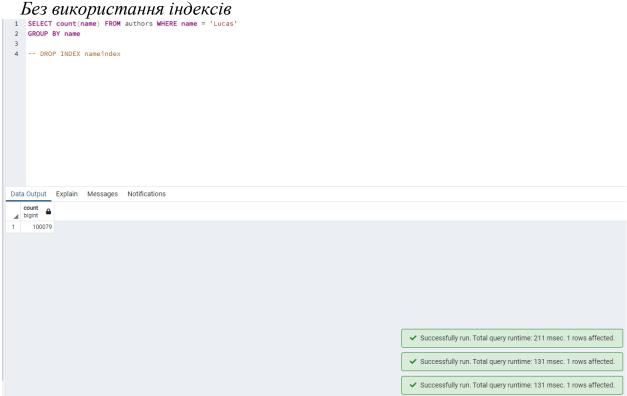
Даний запит відбувався при об'ємі записів розміром в 11 мільйонів. Добре видно, який результат ми отримуємо від пошуку використовуючи індекси. Це пришвидшення відбувається за рахунок того, що ми не проходимося по всім записам, а використовуємо певні алгоритми, які залежать від того, який саме вид індексів ми обрали.

✓ Successfully run. Total query runtime: 1 secs 930 msec. 1 rows affected.

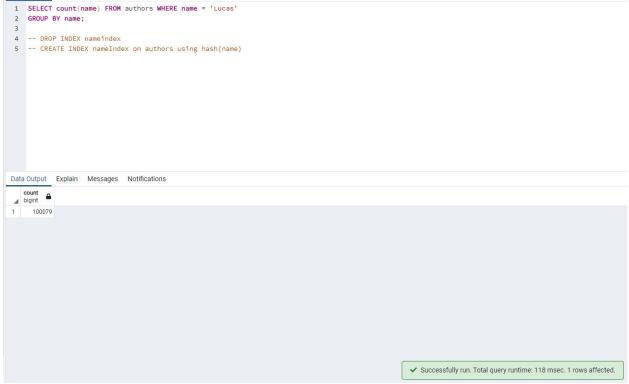
Але також бувають ситуації, коли індекси не прискорюють пошук. Зазвичай таке трапляється, коли дані або однакові, або їх занадто мало, щоб розкрити потенціал роботи з індексами.

Далі для тестування буде взято лише 300.000 записів

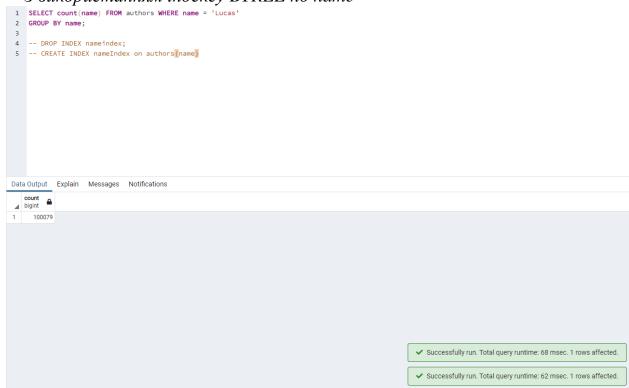

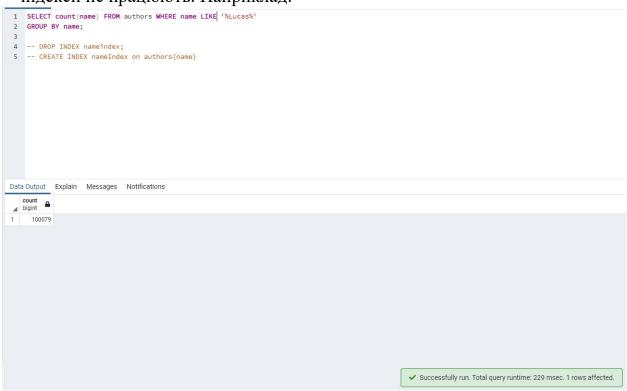
3 використанням індексу HASH по пате

3 використанням індексу BTREE по пате

Також можна помітити, шо при використанні LIKE '%VARIABLE%' наші індекси не працюють. Наприклад:

№3) (before insert, delete)

Команди, що ініціюють виконання тригера:

```
before insert

INSERT INTO authors(name, age, email) VALUES ('Lemp', 19, 'floadron');

40 INSERT INTO authors(name, age, email) VALUES ('Lemp', 19, 'fe|');

41 42

Data Output Explain Messages Notifications

ERROR: ПОМИЛКА: Email length is too short

CONTEXT: Функція PL/pgSQL author_trigger_func() рядок 7 в RAISE

INSERT INTO authors(name, age, email) VALUES ('Gabriel', 32, 'fweefe@gmail.com');
```

```
delete

43 DELETE FROM authors WHERE id = 300007;

44

45

Data Output Explain Messages Notifications

ПОВІДОМЛЕННЯ: OLD was: (300007, Gabriel, 32, fweefe@gmail.com)

DELETE 1
```

Текст тригера:

```
before insert & delete
CREATE OR REPLACE FUNCTION author_trigger_func()
  RETURNS TRIGGER
  LANGUAGE PLPGSQL
 AS
$$
 DECLARE
    ch VARCHAR:
    cvar INTEGER;
   IF (TG_OP = 'INSERT') THEN
       IF LENGTH(NEW.email) < 5 THEN</pre>
          RAISE EXCEPTION 'Email length is too short';
       END IF;
       FOREACH ch IN ARRAY regexp_split_to_array(NEW.email, '')
        IF ch = '@' THEN
          cvar = 1;
        END IF:
       END LOOP;
           NEW.email := NEW.email || '@gmail.com';
       END IF:
       RETURN NEW;
                                                                      CREATE TRIGGER author_trigger
    ELSIF (TG_OP = 'DELETE') THEN
                                                                        BEFORE INSERT OR DELETE
       RAISE NOTICE 'OLD was: %', OLD;
       {\bf INSERT\ INTO\ author\_audit\ SELECT\ 'D',\ now(),\ OLD.id,\ OLD.name;}
                                                                         ON "authors"
       RETURN OLD:
                                                                         FOR EACH ROW
    END IF;
END;
                                                                         EXECUTE PROCEDURE author_trigger_func();
```

Скріншоти зі змінами у таблицях бази даних:

	4	id [PK] integer	name character varying (30)	age integer	ø	email character varying (50)
1		300007	Gabriel		32	fweefe@gmail.com
2		300004	Lemp		19	ewefefel@gmail.com
3		300003	Lemp		19	floadron@gmail.com
4		300002	Kaban		23	nicemail@gmail.com
5		300001	Elon		21	fff@gmail.com
6		300000	Lucas		27	cqvudo@gmail.com

	id [PK] i	nteger		name character varying (30)	•	age inte	e eger		ema char	il acter varying (50)	
1		300	003	Lemp				19 floadron@gmail.con		lron@gmail.com	
2		300	002	Kaban				23	nice	mail@gmail.com	
3		300001		Elon		21		fff@gmail.com			
4		300000		Lucas				27	cqvudo@gmail.com		
5		299999		Ethan		34 jzxv		jzxvt	b@gmail.com		
6 29999		998	Ethan		53		arkix@gmail.com				
	eration eracter (1	) 🛕	sta tim	mp estamp without time zone		<u></u>	autho intege		<u></u>	authorname text	
1 D		202	020-11-19 15:24:34.197268		300007		0007	Gabriel			

Контрольні запитання:

- 1. Сформулювати призначення та задачі об'єктно-реляційної проекції (ORM).
- 2. Проаналізувати основні види індексів у PostgreSQL (*BTree, BRIN, GIN, Hash*): призначення, сфера застосування, переваги та недоліки.
- 3. Пояснити призначення тригерів та функцій у базах даних.

Відповіді:

1. Призначення ORM полягає в тому, що завдяки йому ми можемо спростити процес збереження об'єктів в реляційну базу даних і їх вилучення. Більшість ORM об'єктів покладаються саме на метадані бази даних і об'єктів, тобто об'єктам нічого не потрібно знати про структуру бази даних, а базі даних нічого про те, як дані організовані в додатку. ORM забезпечує повне розділення завдань в добре

спроетованих додатках, при якому і база даних, і додаток можуть працювати з даними кожен у своїй вихідній формі.

2.

- а. GIN застосовується для обробки випадків, коли елементи, що підлягають індексації, є складеними значеннями, а запити, що обробляються індексом, повинні шукати значення елементів, які відображаються в складених елементах. Однією з переваг GIN є те, що він дозволяє розробляти власні типи даних із відповідними методами доступу. А також кожне значення ключа зберігається лише один раз, тому індекс GIN є дуже компактним для випадків, коли той самий ключ відображається багато разів.
- b. BTree Btree забезпечує ефективний спосіб вставки та читання даних. Дерево надає можливості послідовного пошуку в додаток до двійкового пошуку, що надає базі даних більший контроль для пошуку значень без індексу в базі даних.
- с. Hash перевага полягає в тому, що розмір індексів досить малий. А також в деяких випадках можуть бути навіть швидшими за BTree. А з недостатків є те, що хеш-функція не зберігається відношення порядку: з того, що значення хеш-функції одного ключа менше значення функції іншого ключа, можна зробити ніяких висновків про те, як впорядковані самі ключі. Тому хешіндекс в принципі може підтримувати єдину операцію «дорівнює»:
- d. BRIN Індекси BRIN ефективні, якщо впорядкування значень ключів слідує за організацією блоків на рівні зберігання. У найпростішому випадку це може вимагати фізичного впорядкування таблиці, яка часто є порядком створення рядків у ній, щоб відповідати порядку ключа. Ключі від сформованих порядкових номерів або створених даних є найкращими кандидатами для індексу BRIN. Оскільки індекс BRIN дуже малий, сканування індексу додає мало накладних витрат порівняно з послідовним скануванням, але може уникнути сканування великих частин таблиці, які, як відомо, не містять відповідних кортежів.
- 3. Взагалі функції як і в будь-якій мові програмування слугують для того, щоб можна було зробити так звану обгортку для якогось блоку коду і визивати його, коли завгодно. В цей час тригери це просто доповнення до функцій завдяки яким нам не потрібно їх визивати власноруч, напроти, ми можемо прив'язати певну функцію до певної події і цим самим наша функція буде визиватись(виконуватись) автоматично при певних умовах.